

PLA DE MUSEUS DE CATALUNYA 2015-2025

Document de treball

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Pla de Museus de Catalunya 2015-2025

Part I: Anàlisi i Diagnòstic

Part II: Propostes Estratègiques

Part III: Propostes Operatives

PART I:

ANÀLISI I DIAGNÒSTIC

Anàlisi

- Dades dels museus
- Anàlisi de context
- Experiències en altres països

Dades dels museus

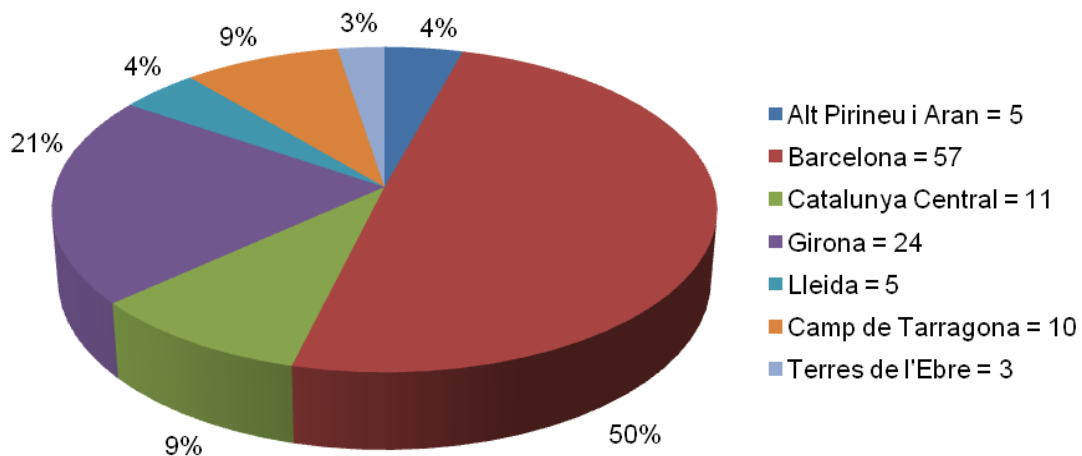
1. MUSEUS I COL·LECCIONS

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Museus registrats	108	107	111	113	112	115
Museus + extensions	176	177	177	178	179	222
Col·leccions i centres d'interpretació + extensions de col·leccions	374	393	405	398	405	421
Total equipaments museístics	550	570	582	576	584	643

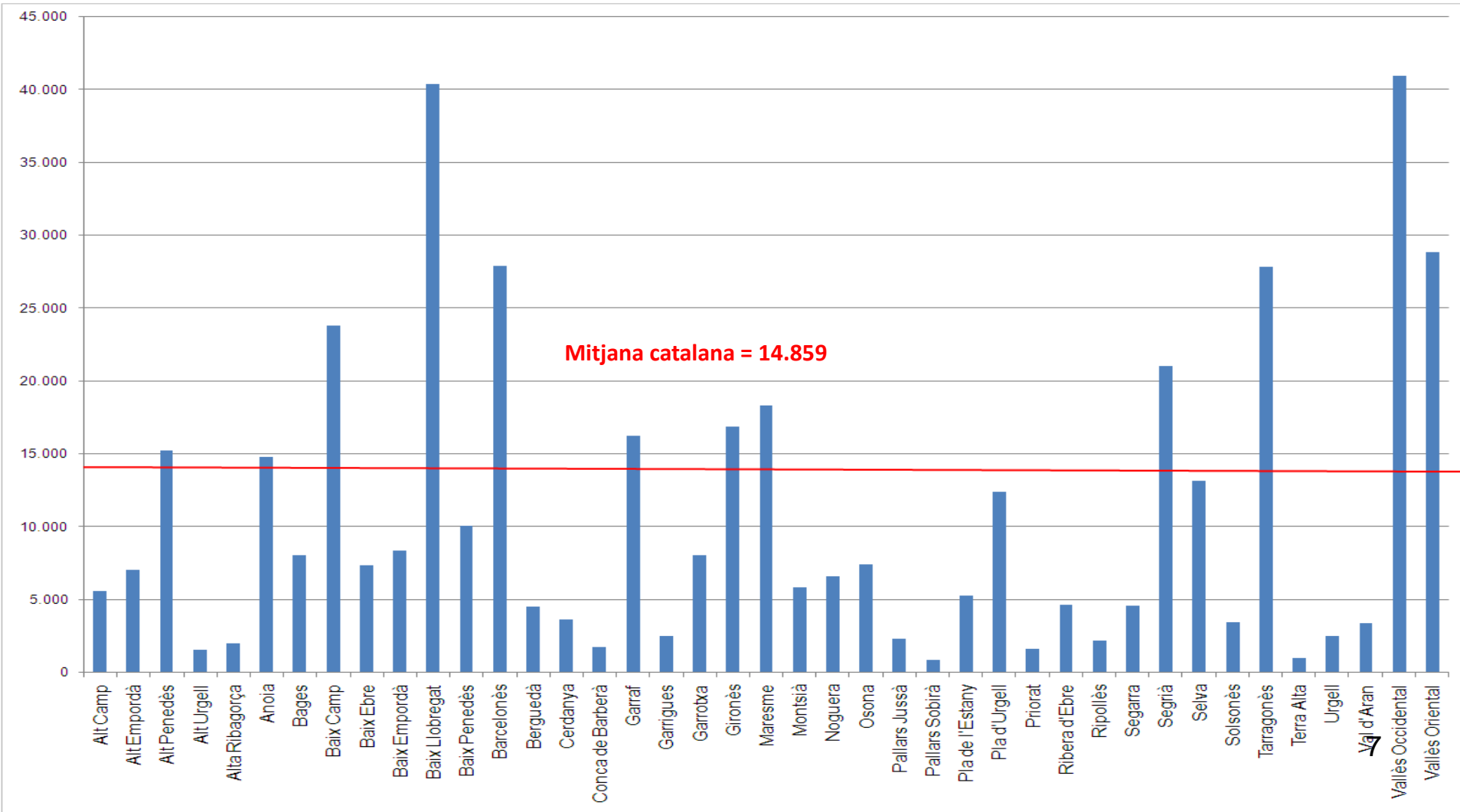
2. MUSEUS PER TERRITORIS

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Alt Pirineu i Aran	5	5	5	5	5	5
Barcelona	56	55	56	57	56	57
Catalunya Central	10	10	11	11	11	11
Comarques Girona	21	21	23	24	24	24
Lleida	5	5	5	5	5	5
Camp de Tarragona	9	9	9	9	9	10
Terres de l'Ebre	2	2	2	2	2	3
Total	108	107	111	113	112	115

3. MUSEUS PER HABITANTS

Mitjana d'habitants per museu	65.882
Mitjana d'habitants per col·lecció	19.230
Mitjana d'habitants pel total de centres museístics	14.859

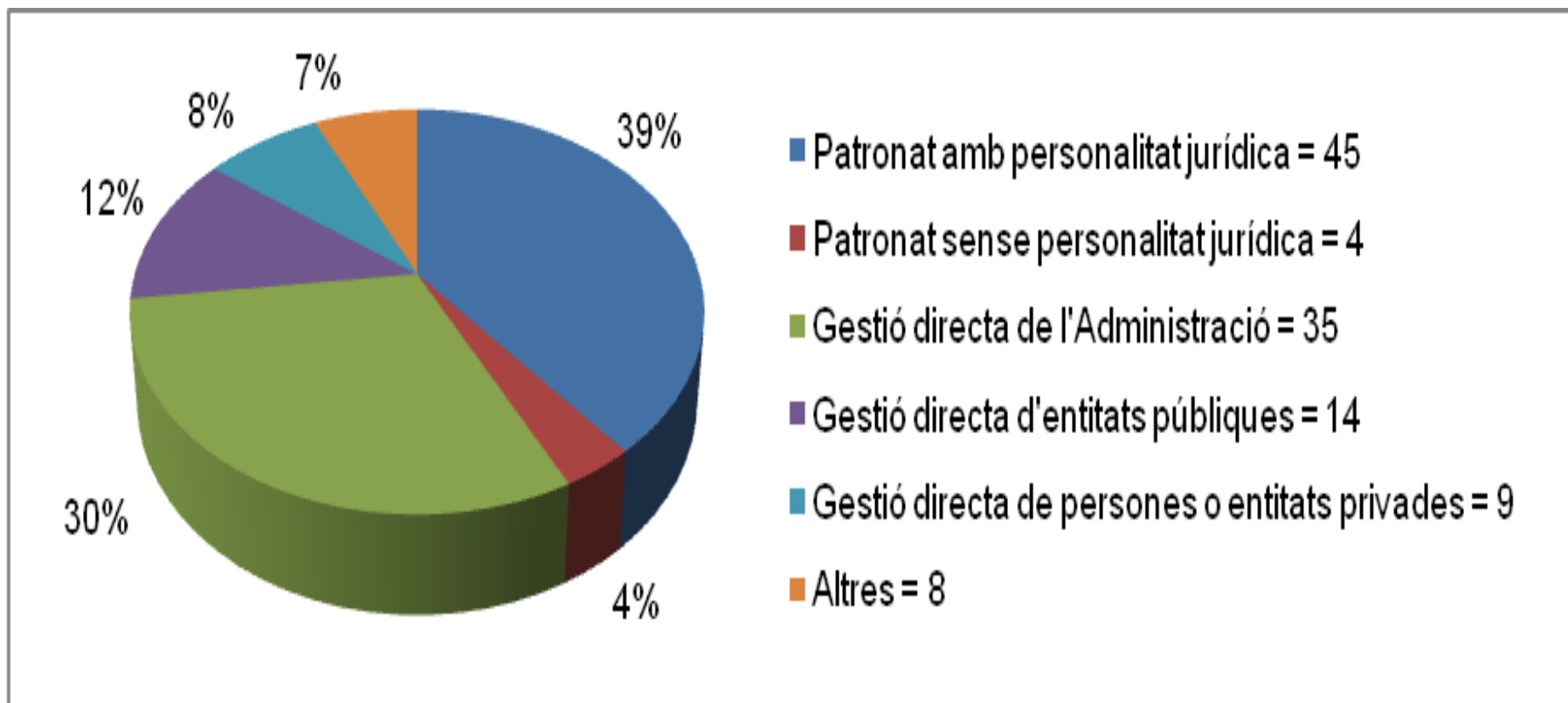
4. TITULARITAT DELS MUSEUS

Titularitat Pública (100)	Administració local (90)	Ajuntaments	58
		Consortcis	10
		Ens Autònoms Públics	18
		Fundacions	4
	Administració estatal (1)	Fundació de l'ADIF	1
	Generalitat (9)	Generalitat	4
		Consortcis	3
		Fundacions	1
		Encàrrec de gestió	1
Titularitat Privada (15)		Diòcesis i estitats de l'església catòlica	8
		Associacions	1
		Fundacions	6

5. MODEL DE GESTIÓ DELS MUSEUS

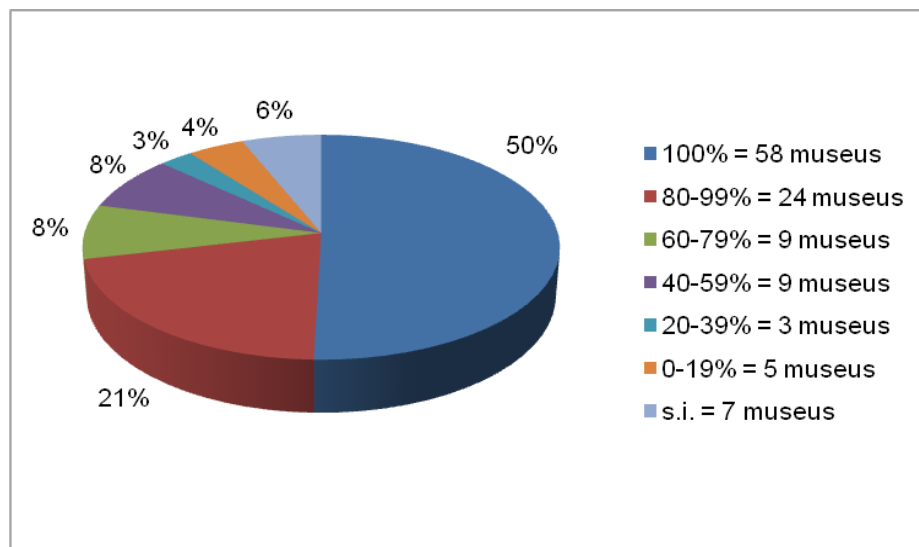

6. FONS I COL·LECCIONS

Nombre d'objectes de les col·leccions dels museus

	2009	2010	2011	2012	2013 ^{EU}	2014
Objectes de les col·leccions	5.413.108	5.803.074	5.886.562	6.240.136	7.387.254	7.442.995
Objectes registrats	2.164.359	2.123.307	2.893.259	3.121.454	2.230.059	2.730.863
Fitxes d'inventari	1.378.740	1.314.459	1.388.547	1.589.169	1.724.577	1.794.795

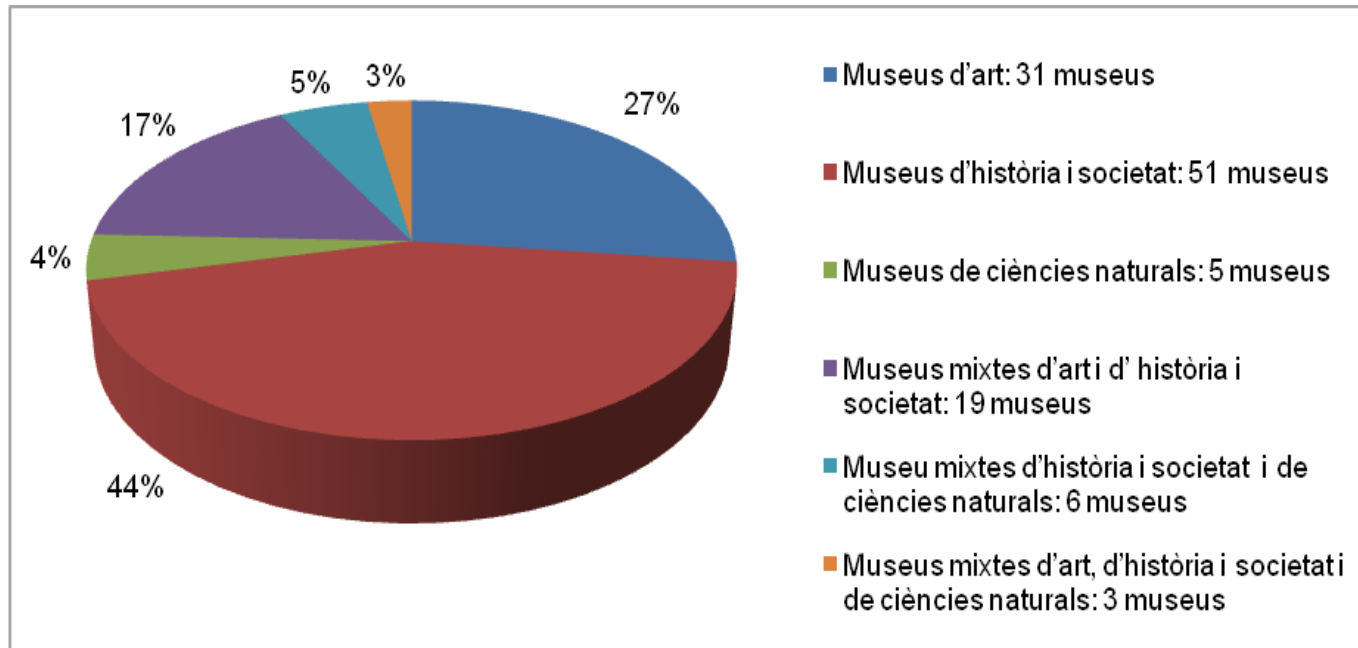
A Catalunya hi ha 3 museus declarats BCIN, amb un total d'1.976.566 objectes.

A Catalunya 58 museus tenen registrats el 100% de les col·leccions i 24 museus en tenen registrats entre el 80 i el 99%.

7. ORIENTACIÓ DISCIPLINAR DELS MUSEUS

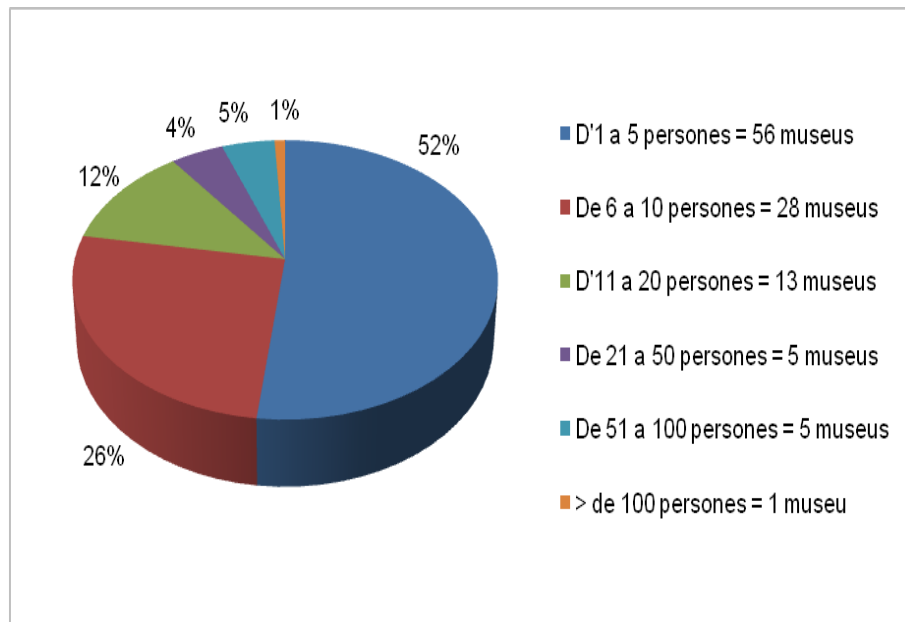

8. PERSONAL DELS MUSEUS

Nombre de treballadors als museus

Personal contractat indefinit o funcionari	1.182
Personal temporal contractat	121
Resta de personal	397
Total personal	1.700

Distribució del personal per museus

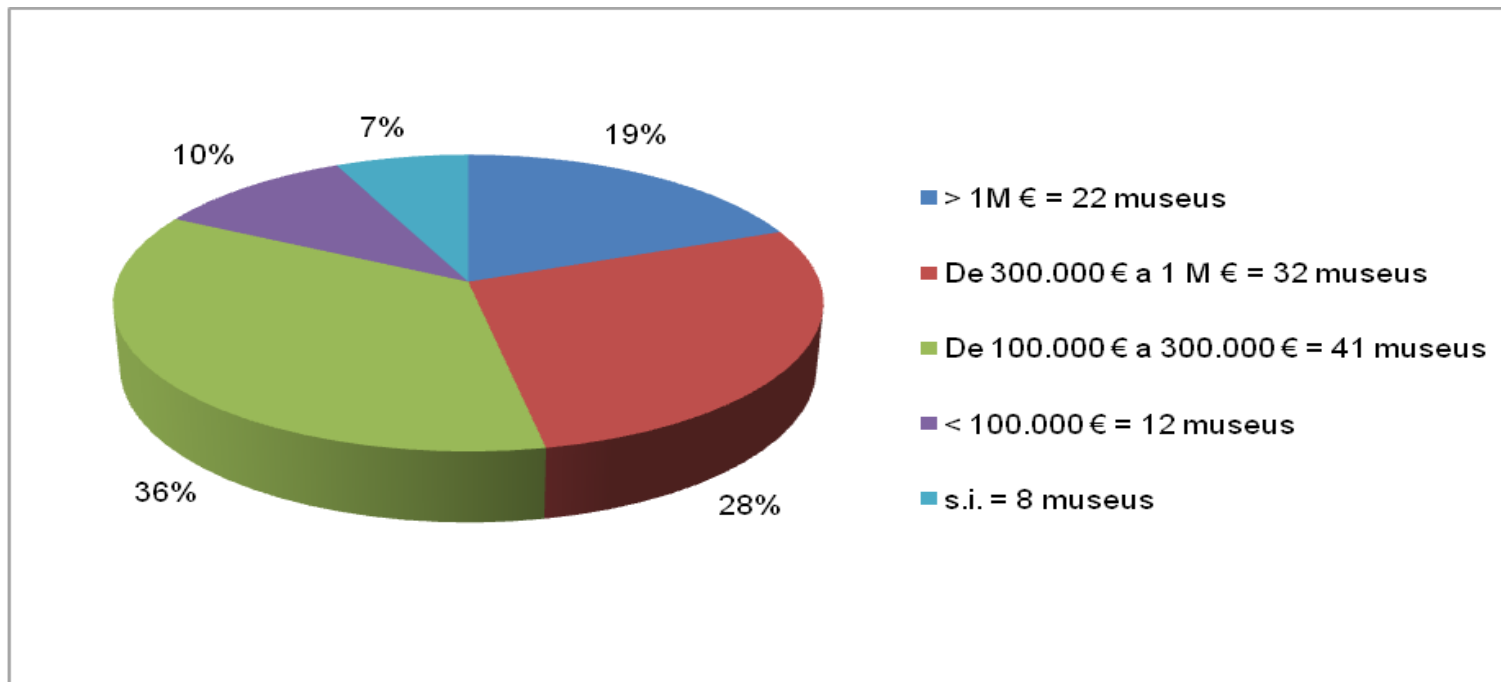

Institució contractant del personal

Titularitat Pública	Administració local (669)	Ajuntaments	339
		Consorticis	184
		Ens Autònoms Públics	108
		Fundacions	38
	Administració estatal (5)	Fundació de l'ADIF	5
	Generalitat (254)	Generalitat	108
		Consorticis	136
Fundacions		10	
	*Encàrrec de gestió	0	
Titularitat Privada	Titularitat Privada (235)	Diòcesis i entitats església	32
		Associacions	10
		Fundacions	193
			1.163^[1]

^[1] Les 19 persones que manquen corresponen a museus que no han contestat aquest apartat del qüestionari 2014.

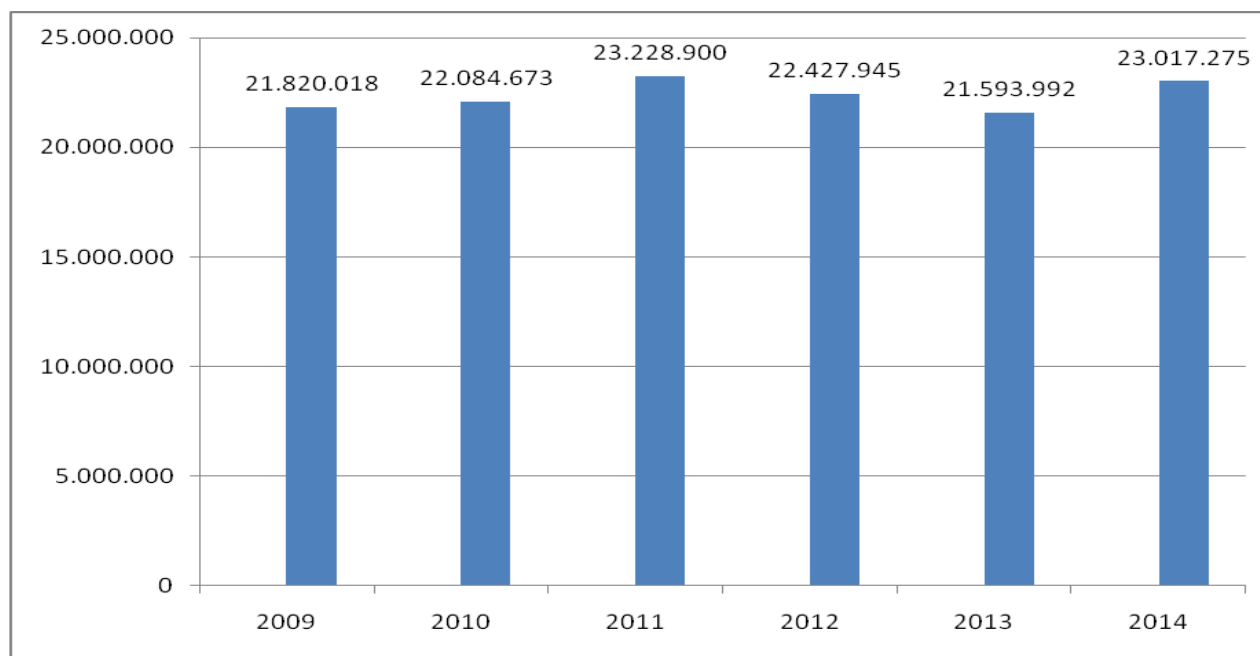
9. DISTRIBUCIÓ DELS INGRESOS

Cost per visitant (total dels museus)	14,47€
Aportació pública per visitant (total dels museus)	7,59€
Ingressos propis dels museus públics respecte la seva despesa total	19,38%
Ingressos propis dels museus privats respecte la seva despesa total	75,81%

10. VISITANTS DELS MUSEUS

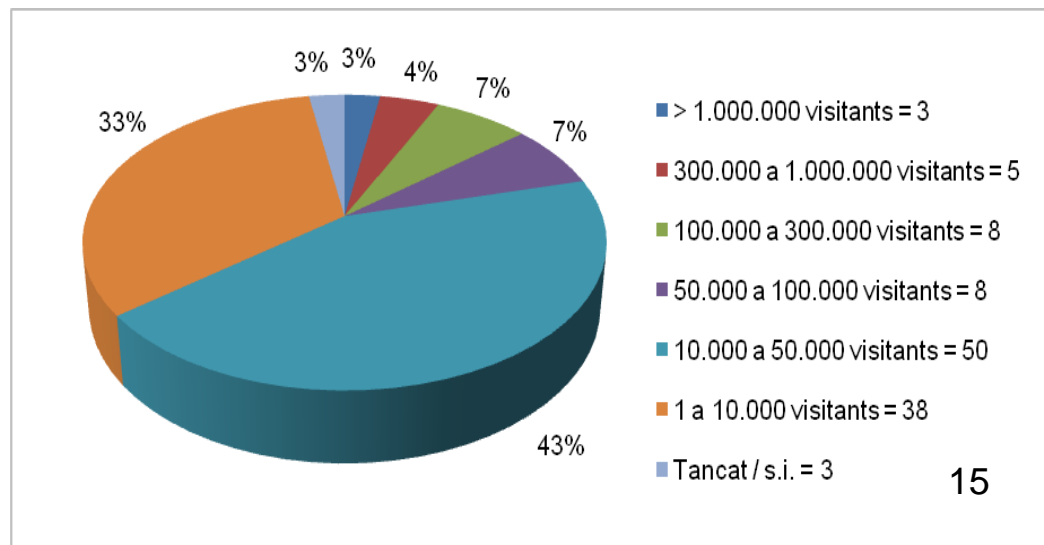
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Mitjana període 2009-2014
Museus	10.412.764	10.796.947	11.450.923	10.767.372	10.361.676	10.865.367	10.775.842
Col·leccions	11.407.254	11.287.726	11.777.977	11.660.573	11.232.316	12.151.908	11.586.292
Total visitants	21.820.018	22.084.673	23.228.900	22.427.945	21.593.992	23.017.275	22.362.134

Distribució dels visitants per àmbits territorials

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Mitjana període 2009-2014
Alt Pirineu i Aran	57.340	64.312	62.265	75.177	74.989	81.073	69.193
Metropolità	7.339.552	7.696.719	8.195.710	7.468.497	6.817.516	7.130.643	7.441.440
Comarques centrals	305.761	283.727	305.566	325.328	315.901	347.983	314.044
Comarques gironines	2.268.213	2.327.042	2.528.052	2.566.225	2.755.914	2.872.166	2.552.935
Ponent	60.527	63.140	60.989	45.787	58.305	71.382	60.022
Camp de Tarragona	345.178	345.341	292.148	276.658	330.304	345.583	322.535
Terres de l'Ebre	36.193	16.666	6.193	9.700	8.747	16.537	15.673
Total	10.412.764	10.796.947	11.450.923	10.767.372	10.361.676	10.865.367	10.775.842

Distribució dels visitants

Els museus i col·leccions més visitats al 2014

	Museus registrats	Visitants
1	Teatre-Museu Dalí	1.534.961
2	Museu del Futbol Club Barcelona	1.527.812
3	MUHBA	1.230.708
4	Fundació Joan Miró	1.091.468
5	Museu Picasso	919.814
6	MNAC	718.230
7	MACBA	324.425
8	MAC	296.333
9	Museu Marítim de Barcelona	248.989
10	Tresor de la Catedral de Girona	247.735

	Col·leccions obertes al públic	Visitants
1	Basílica i Museu de la Sagrada Família	3.260.880
2	El Born Centre Cultural	1.894.400
3	La Pedrera	988.582
4	Casa Batlló	915.357
5	CaixaForum Barcelona	775.068
6	CosmoCaixa Barcelona	739.649
7	Museu d'Història de Tarragona	559.685
8	Museu Egipci de Barcelona	257.537
9	Museu de Cera de Barcelona	199.420
10	Fundació Fran Daurel	167.514

11. EDIFICIS, SUPERFÍCIES I ESPAIS MUSEÍSTICS ^[1]

Edificis museístics

Total d'edificis destinats a museu (seu principal + extensions)	200
Edificis construïts per a ús museístic	43
Edificis adaptats	157
Edificis declarats BCIN	78
Edificis declarats BCIL	56
Edificis no delclarats	66

79 museus declaren haver fet reformes als equipaments amb un cost superior als 100.000 € en els darrers 5 anys.

Superfície dels equipaments museístics (m²)

	m ²	Mitjana (m ²)
Superfície total museus	449.358	4.161
Superfície total museus + extensions	776.049	7.186
Superfície coberta museus	326.490	3.023
Superfície coberta museus + extensions	378.833	3.508

La superfície coberta mitjana dels museus de Catalunya és de 3.508 m².

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

^[1] Informació de 108 dels 115 museus registrats, que han contestat el qüestionari 2014. Es comptabilitza la superfície total dels museus (seus principals + extensions).

Superfície dels equipaments museístics (m2) per Serveis Territorials

Serveis Territorials	m ²
Alt Pirineu i Aran	3.296
Metropolità	239.431
Comarques centrals	35.991
Comarques gironines	60.787
Ponent	12.991
Camp de Tarragona	20.071
Terres de l'Ebre	6.266
Total Museus	378.833

Distribució de les superfícies dels equipaments museístics (m2)

	Nombre de museus	Superfície mitjana (m ²)
Museus d'1 a 2.500 m	68	1.254
Museus de 2.500 a 10.000 m ²	31	4.215
Museus de més de 10.000 m ²	9	17.213
s.i.	7	

Anàlisi de context

Escenaris de futur en relació amb els museus

- **Sistema de museus com a pilar de la cultura d'un país**
→ materialitzen la memòria col·lectiva
- **Identitat nacional, identitats locals i projecte de país**
→ el patrimoni com a símbol d'identitat
- **TICs i el treball en les xarxes**
→ incideixen en la producció i comunicació de valors culturals
→ treball en xarxa, cooperació i mancomunació
- **Diversitat cultural i cohesió social**
→ garants de la diversitat i via d'integració

- **Creixement del turisme**

→ una àrea amb major creixement, un mercat exigent, personalitzat, innovador i singular

- **Envelliment de la població**

→ un segment del 40% (el 2030) a tenir ben present

- **Canvi climàtic i escassetat de recursos energètics**

→ sostenibilitat, aprofitament i optimització

- **Integració europea en el sector cultural**

→ implicació i presència, formació i participació

- **Escassetat dels recursos econòmics de les AAPP**

→ optar per estratègies de planificació i sistemes d'avaluació continua per assolir una gestió integral

Experiències en altres països

Es treballa a partir de l'anàlisi de sistemes de referència pel que fa les polítiques museístiques, tant dins com fora de la Unió Europea.

- **Museus de França**
- **Museus d'Escandinàvia**
  - Suècia
  - Noruega
  - Dinamarca
- **Museus d'Escòcia**
- **Museus d'Holanda**
- **Museus de Quebec**

Diagnòstic

1. EI PAPER dels museus a la Catalunya del segle XXI

2. Els REPTES dels museus catalans al segle XXI

EL PAPER dels Museus

- ... com a vertebradors del **territori**,
  - ... com a pròxims, útils i oberts a la **ciutadania**,
  - ... com a dipòsits i gestors de **memòria**,
  - ... com a centres de **coneixement**,
  - ... com a dispositius **educatius**,
  - ... com a espais per a la **reflexió** i la **participació**,
  - ... com a plataformes d'**oci** creatiu,
  - ... com a **actius econòmics**, i
- com seran els espais i els professionals del futur.

Els REPTES

1. Incrementar el seu **impacte social**,
2. Incrementar, diversificar i fidelitzar **els públics**,
3. Ampliar la **diversitat temàtica** de les col·leccions,
4. Millorar l'**oferta expositiva**. Renovació de les permanents. Rica i diversa oferta de les temporals,
5. Millorar la **cobertura territorial** dels museus,
6. Garantir la correcta i eficaç **conservació** i **difusió** de les col·leccions. Estimular la **investigació**,
7. Aconseguir un major grau de **concertació** i **col·laborarió** de les AAPP. Una nova governança,
8. Participar en xarxes i projectes de **cooperació internacional**,
9. Adaptar els edificis a les **noves funcions** i a les **noves demandes**, i
10. Millorar la gestió i els sistemes de finançament per a una major **transparència** i per augmentar l'**eficàcia** i l'**eficiència**.

PART II:

PROPOSTES ESTRATÈGIQUES

14 propostes per a transformar els museus

1. Els museus i el territori, una nova organització museística per una millor cohesió social i territorial
2. Nous museus per a noves audiències: l'accessibilitat, creació i fidelització de públics
3. Ampliar, conservar i preservar les col·leccions
4. Un sistema de museus en el marc de la cooperació interinstitucional
5. Els Museus en el marc d'una visió global del patrimoni cultural
6. Museus i educació, un binomi necessari
7. Els museus i les TIC
8. La millora en la gestió, nous formats d'organització
9. El finançament dels museus
10. L'avaluació permanent, innovació i investigació sobre museus
11. Els museus catalans i el sistema científic
12. Els museus com a pols generadors de prosperitat. Museus i economia
13. La presència dels museus catalans al món
14. Els professionals dels museus, nous perfils en noves organitzacions

1. Els museus catalans i el territori, una nova organització museística per una millor cohesió social i territorial

Des de la dècada de 1980, els museus han anat incrementant la seva dimensió social, de comunicació i d'integració de la ciutadania.

Per això, s'aposta per una estructura d'interrelació, de treball en xarxa, on els museus poden compartir recursos, experiències, projectes..., i on els museus nacionals han d'esdevenir referents, cohesionar interessos, corregir els desequilibris territorials, equilibrar escales i evitar la desestructuració i la dispersió museística a Catalunya.

→ El Pla contempla el desplegament definitiu de les xarxes temàtiques nacionals i de les territorials de museus de Catalunya.

→ Es crea la Mancomunitat de Museus de Catalunya per tal que les administracions públiques contribueixin de manera conjunta en el suport dels museus del país.

2. Nous museus per a noves audiències: l'accessibilitat, creació i fidelització de públics

Un dels reptes dels museus catalans és augmentar el nombre de visitants i millorar la qualitat de la visita. Arribar a més ciutadans, a diferents col·lectius i diverses tipologies de públics.

Cal avançar cap a la millora de l'accessibilitat global.

- La Generalitat de Catalunya promourà la integració dels museus en el carnet Catalunya és cultura.
- Se situa com a objectiu bàsic l'augment de visitants d'un 20% en el període de vigència del Pla. S'articularà un programa de suport als museus per facilitar aquest augment. Es revisaran horaris, sistemes de comercialització, l'oferta de serveis, els idiomes de comunicació...
- Els museus fomentaran la participació ciutadana i facilitaran l'ús de les instal·lacions.

3. Ampliar, conservar i preservar les col·leccions

Els museus són els grans dipòsits de memòria de la societat. El museu és el relator de la memòria col·lectiva, de la configuració de la cultura i de la identitat. Però la memòria, recordem-ho, no és el passat, és la revisió del passat que fem en el present i que ens projecta cap al futur. Els museus, per tant, no només ens parlen del passat, ens parlen fonamentalment del nostre present.

- S'impulsarà un programa per a la renovació de les exposicions permanents. Inclourà una contribució financera a tal efecte, així com ajuts tècnics i professionals. Dit programa inclourà un calendari d'actuacions.
- Es crearà el Fons Nacionals per a l'Adquisició de Béns Culturals.
- Es preveu el desplegament de les Reserves Nacionals d'Art i els Arxius Arqueològics, que seran gestionats mitjançant l'Agència Catalana del Patrimoni Cultural.

4. Un sistema de museus en el marc de la cooperació interinstitucional

Aquest Pla requereix d'una acció conjunta de tots els poders públics, de les institucions privades relacionades amb el sector i dels professionals implicats. Per aquesta raó es proposa treballar amb un esperit de consens i amb mètodes de cooperació que permetin mancomunar el treball.

Així mateix, el sistema de museus que es proposa impulsar requereix la consolidació dels museus nacionals, i la creació d'equipaments museístics nous que donin resposta a necessitats llargament formulades.

Es proposen, entre d'altres, les mesures següents:

- Redacció d'una nova Llei de Museus, creació de la Mancomunitat dels Museus de Catalunya i reforma de la Junta de Museus.
- Noves formes de finançament.
- Ampliació del MNAC i clúster de Montjuïc, nova seu del MNAT, creació del MnHC, el MACBA serà museu nacional, consolidació del Museu Nacional de Ciències, creació del Centre de Fotografia i creació del MARQU.

5. Els museus en el marc d'una visió global del patrimoni cultural

Els museus tenen un paper molt important en el tractament del conjunt del patrimoni cultural. Han d'articular polítiques de difusió que incloguin també els béns patrimonials de caràcter immoble, natural i immaterial. Es promourà la incorporació de monuments, jaciments i centres d'interpretació en les xarxes temàtiques.

Des de les xarxes territorials es vetllarà per la integració del patrimoni immoble, natural i immaterial amb els museus del territori. Es crearan rutes i itineraris que integrin el conjunt del patrimoni en funció del relat dels productes.

- Els museus generaran programes de difusió del patrimoni que es troba en la seva àrea d'influència. Promouran la incorporació de monuments, jaciments i centres d'interpretació en les xarxes temàtiques mitjançant línies de treball conjutnes.
- Es crearan línies i rutes temàtiques que integrin el conjunt del patrimoni cultural i natural del país en funció del relat de cadascun dels productes.

6. Museus i educació, un binomi necessari

Els museus han de ser llocs per al descobriment, per a la fascinació i l'experimentació, tres ingredients bàsics en tot procés educatiu.

En l'àmbit de l'educació formal, l'escola com a institució no pot oferir tots els recursos necessaris per a la formació integral de les persones. Els museus del futur, doncs, hauran d'adaptar-se a aquesta situació, reflexionar sobre les metodologies educatives més idònies amb la seva pròpia naturalesa.

Tots els públics potencials dels museus són susceptibles de participar en propostes educatives interessants que els suposi aprenentatge, exercici de la sensibilitat i coneixement.

- Es consolidarà el web i cercador “Patrimoni cultural i educació”.
- S'oferiran cursos de formació de docents en relació amb els museus, així com programes tècnics específics entre museus i comunitat educativa.
- S'articularà un sistema d'ajuts pel pla d'innovació en els formats de les activitats educatives.

7. Els museus i les TIC

Els museus han de fer de les TIC una eina per reforçar la difusió del patrimoni.

Els museus han d'incrementar la seva presència a les xarxes i aprofitar al màxim els recursos que aquestes ofereixen.

Per tal d'aconseguir-ho:

- Es prendran les mesures necessàries perquè les col·leccions estiguin disponibles amb la catalogació revisada i actualitzada.
- Es completarà la incorporació de dades al portal de patrimoni en col·laboració amb totes les institucions públiques i privades.
- El Departament de Cultura impulsarà que els museus disposin de punts de connexió wifi gratuït.
- El Departament de Cultura obrirà una línia de subvencions per a la plena integració de les tecnologies.

8. La millora en la gestió, nous formats d'organització

Cal adaptar els museus a les necessitats de les noves formes de treball per tal d'incrementar el grau d'eficiència i eficàcia. S'introduiran lògiques de planificació per objectius i projectes introduint instruments d'avaluació i millora de les estructures organitzatives.

- Els museus nacionals regularan la seva relació amb el Departament de Cultura mitjançant un Contracte Programa amb una vigència de 4 anys.
- Es creen els sistemes de governança de les xarxes temàtiques.
- Els museus tindran una autonomia de gestió basada en el control públic de la seva actuació i formes organitzatives dinàmiques.
- Aquells museus que ho requereixin es dotaran de Consells de participació ciutadana.

9. El finançament dels museus

El Pla de Museus de Catalunya vol provocar un salt en la concepció dels museus catalans, que permeti incrementar els seus recursos. Dit Pla preveu mecanismes de finançament, mitjançant una redistribució de recursos.

- Es proposa fer una revisió del percentatge de les inversions que es dedica al patrimoni cultural, de l'1% a l'1,5%.
- En el termini de dos anys, un percentatge del 5% del tram de la Generalitat de Catalunya de la taxa turística es dedicarà al finançament del programa d'adequació turística en museus i patrimoni.
- La Generalitat de Catalunya promourà l'aprovació de la Llei de Patrocini i Mecenatge.
- Cada museu s'haurà de dotar d'un pla de finançament per tal de trobar un millor equilibri entre recursos propis i recursos públics.

10. L'avaluació permanent, innovació i investigació sobre museus

Cal que els museus disposin d'indicadors que permetin avaluar, de manera fiable, aspectes quantitatius i qualitatius, que siguin útils, posteriorment, per a la presa de decisions en la millora de la gestió, la qualitat dels serveis i el posicionament de la institució

Quant a les mesures previstes:

- S'impulsa l'Observatori de Públics del Patrimoni Cultural, amb les funcions següents, entre d'altres: diagnosi i modelització d'un sistema de recollida i tractament de dades; formació i assessorament; elaboració d'estudis; promoció d'investigadors en el camp de la museologia, publicacions...
- S'impulsen igualment acords amb universitats i altres centres de recerca amb l'objectiu de crear una Taula de Foment de la Investigació en museologia i museografia.

11. Els museus catalans i el sistema científic

El museus tenen una llarga tradició en recerca associada al patrimoni que custodien. Els nous formats organitzatius en xarxa recomanen la configuració d'equips mixtes on la investigació sigui compartida entre els museus i els centres de recerca.

D'altra banda, els museus han d'esdevenir centres que promoguin la recerca entre estudiants, que acullin científics, i que impulsin la realització de pràctiques professionals en diferents sectors.

- Els museus es dotaran de plans de recerca.
- Es potenciarà la recerca compartida.
- S'impulsarà la signatura de convenis amb totes les universitats catalanes.
- Es dotarà als museus nacionals d'equipaments de primer ordre quant a biblioteca i centre de documentació.

12. Els museus com a pols generadors de prosperitat. Museus i economia

Els museus i el patrimoni s'han valorat com a elements que dinamitzen el territori i generen prosperitat. No obstant, una assignatura pendent és disposar de dades fiables que permetin una anàlisi del sector.

A tal efecte, el Departament de Cultura vetllarà per tenir coneixement de la capacitat dels museus com a agents econòmics, en termes de generació d'ocupació i valor afegit. Alhora, es proposarà la integració dels museus en totes aquelles taules de treball relacionades amb el creixement econòmic i els models de desenvolupament.

- Es realitzaran treballs amb l'objectiu de mesurar l'impacte econòmic dels museus i el seu paper com a agents econòmics del territori.
- Es mantindrà el treball d'anàlisi del sector des del punt de vista econòmic com a generadors d'ocupació, valor afegit i altres indicadors econòmics.

13. La presència dels museus catalans al món

Els museus han d'esdevenir institucions amb una major projecció i presència internacional.

La cooperació esdevé un instrument fonamental, així com la participació en projectes i xarxes internacionals, que permeten treballs conjunts i incrementar la visibilitat de les nostres institucions i col·leccions.

- Es promourà un servei d'assessorament per tal que els museus catalans participin en projectes europeus.
- Es promourà la participació dels museus catalans en xarxes internacionals relacionades amb les seves disciplines.
- S'estimularà la coproducció d'exposicions i altres serveis culturals entre museus catalans i d'arreu del món.

14. Els professionals dels museus, nous perfils en noves organitzacions

Els nous reptes que es plantegen precisen nous perfils professionals per a noves funcions. Cal fer esment especial a la formació en comunicació, TIC's, comercialització... i, especialment, en sistemes de formació contínua que assegurin l'actualització de coneixements.

Cal incorporar nous plantejaments de treball que assegurin la planificació i l'avaluació constant; el treball en xarxa, en equip i per projectes. Cal establir organitzacions més flexibles i d'estructura transversal.

- S'elaborarà un codi de bones pràctiques.
- S'impulsarà la renovació de les plantilles.
- Es farà formació per a tots els professionals i s'elaborarà un llibre blanc sobre empreses i professions.

Línies estratègiques

16 propostes emblemàtiques:

1. Nova **Llei de Museus de Catalunya**.
2. Nou sistema de **finançament**.
3. Creació de la **Mancomunitat de Museus**.
4. Reforma de la **Junta de Museus de Catalunya**.
5. Ampliació del **MNAC** i creació del clúster de museus de **Montjuïc**.
6. Nova seu del **Museu Nacional Arqueològic de Tarragona**.
7. Creació i nova seu del **Museu Nacional d'Història de Catalunya**.
8. El **MACBA** museu nacional.
9. Consolidació del **Museu Nacional de Ciències de Catalunya**.
10. Creació del **Centre Nacional de Fotografia**.
11. Creació del **MarqC**, el Museu d'Arquitectura i Urbanisme de Catalunya.
12. Renovació de les **exposicions pertmanents**.
13. Creació d'un **Fons nacional per a l'adquisició** de Béns Culturals.
14. La **Col·lecció Nacional d'Art** i la Col·lecció Nacional de Fotografia.
15. Els Dipòstis o **Reserves Nacionals d'Art**.
16. Els **Arxius Arqueològics Nacionals**.

PART III:

PROPOSTES OPERATIVES **Instrumentos per fer realitat** **el canvi**

Una nova organització

L'actuació del Departament de Cultura es desplega mitjançant:

Direcció General d'Arxius, Biblioteques, Museus i Patrimoni: Està orientada a funcions de definició de polítiques, avaluació dels contractes programa de les institucions nacionals i de les polítiques, definició de normativa i regulació i vertebració dels sectors professionals i socials vinculats al patrimoni, mitjançant els òrgans d'assessorament i participació. Abasta el conjunt dels sistemes patrimonials en els quals el govern té competències.

Agència Catalana del Patrimoni Cultural: Té, entre d'altres funcions, la de desenvolupar i impulsar la política museística dissenyada pel departament competent en matèria de cultura, i la inspecció, el seguiment, l'assessorament i el suport tècnic i econòmic dels museus del país, i, en especial, impulsar les diverses xarxes temàtiques i territorials dels museus.

Una proposta d'organització

Les **XARXES TEMÀTIQUES** o nacionals

1. Xarxes articulades al voltant de museus d'història, arqueologia i de societat, i encapçalades pel Museu Nacional d'Història de Catalunya
2. Xarxa de museus d'art encapçalada pel MNAC
3. Xarxa dels museus de ciències encapçalada pel Museu Nacional de Ciències
4. Xarxa de museus i centres de creació d'art contemporani encapçalada pel MACBA

Les **XARXES TERRITORIALS**

Cada xarxa territorial ha de disposar d'un **Servei d'Atenció als Museus** (SAM)

1. Terres de Lleida i Aran
2. Camp de Tarragona
3. Terres de l'Ebre
4. Catalunya Central
5. Comarques de Girona
6. Barcelona Metropolitana

Una nova governança

- La **Mancomunitat de Museus de Catalunya**.

Es planteja com un instrument o taula de concertació nacional de polítiques i programes d'inversió de les administracions públiques amb responsabilitats museístiques.

- La **Junta de Museus de Catalunya**.

Es reformarà per tal de convertir-la en un òrgan consultiu de caràcter tècnic consultiu.

- Una nova **Llei de Museus**.

En la mesura en què moltes propostes del Pla de Museus comporten o poden comportar una alteració d'algunes de les categories museístiques i dels òrgans de governança del sistema actual, la seva modificació – parcial o total-, esdevé una necessitat imperiosa. L'elaboració del projecte de Llei haurà de seguir el procediment de participació col·laborativa.

Una implicació dels agents del sector

- Millora de la formació. Universitats:
  - **formació, recerca i prospectiva.**
- Foment de la interacció amb les associacions de professionals:
  - **reflexió i deontologia.**
- Millora de la prestació de serveis externs:
  - **empreses i sector professional.**